

VERZOEKSCRIFT TOT HET HOUDEN VAN EEN VOORLOPIG GETUIGENVERHOOR
EX ART. 186 RV

Aan de Rechtbank Amsterdam
Sector Civiel

Geeft eerbiedig te kennen:

De stichting **Stichting Beheer SNS REAAL**, gevestigd te Utrecht (hierna te noemen: **Stichting Beheer**), voor deze zaak woonplaats kiezende te (1076 ED) Amsterdam aan de Fred. Roeskestraat 100, ten kantore van Loyens & Loeff N.V., van welk kantoor mrs. C.W.M. Lieveerse en M.H.C. Sinninghe Damsté in deze zaak als advocaten zullen optreden.

Dit verzoekschrift richt zich tegen:

de naamloze vennootschap **SNS REAAL N.V.**, gevestigd te Utrecht, en aldaar kantoorhoudende aan de Croeselaan 1 (postadres: Postbus 8444, 3503 RK) te Utrecht, (hierna te noemen: **SNS REAAL**)

I INLEIDING / SAMENVATTING

1. Dit verzoekschrift strekt tot het in het kader van een voorlopig getuigenverhoor mogen horen van getuigen die kunnen verklaren over schadeveroorzakend handelen jegens Stichting Beheer door SNS REAAL. De schade die Stichting Beheer heeft geleden heeft zich in belangrijke mate gematerialiseerd door de hierna te noemen Onteigening.
2. Stichting Beheer overweegt om een procedure aanhangig te maken tegen SNS REAAL bij de burgerlijke rechter om een verklaring voor recht te vragen dat SNS REAAL wegens het bestaan van een verplichting om informatie te verstrekken en het verzaken daarvan jegens haar schadelijkt heeft gehandeld.
3. De achtergrond hiervan is dat SNS REAAL toerekenbaar tekort is geschoten jegens Stichting Beheer, althans onrechtmatig jegens haar heeft gehandeld – onder meer – doordat SNS REAAL in strijd met de op haar rustende verplichtingen voortvloeiende uit een door haar gedane toezegging en de redelijkheid en billijkheid op basis van artikel 6:248 BW en/of artikel 2:8 BW, ten onrechte informatie aan Stichting Beheer heeft onthouden als gevolg waarvan Stichting Beheer niet heeft kunnen beschikken over de betreffende informatie om haar verweer bij de hierna te noemen Ondernemingskamerprocedure (nader) te kunnen onderbouwen.
4. In deze context wordt met “informatie” in dit verzoekschrift meer in het bijzonder bedoeld op documenten opgemaakt in de periode voorafgaand aan de Onteigening, zoals waardeanalyses, splitsings-, fusie- en herkapitalisatiewaarderingen, taxatierapporten, voorzieningen en daarop betrekking hebbende beleidsnotities, vergaderstukken, gespreksverslagen en andere daarop betrekking hebbende inlichtingen en informatie, die relevant is of kan zijn in het kader van het bepalen van de waarde van de onderneming van SNS REAAL (in de ruime zin van het woord) en van de Onteigende Effecten (zoals hierna gedefinieerd).
5. Voorts laat het zich aanzien dat SNS REAAL jegens Stichting Beheer aansprakelijkheid heeft opgelopen wegens schending van haar contractuele verplichtingen/zorgplicht dan wel onrechtmatig handelen door haar administratieve bezwaar in te trekken tegen het besluit van De Nederlandsche Bank (**DNB**) ex artikel 3:111a lid 2 Wft dat volgde op de *Supervisory Review and Evaluation Process 2012* (het zogenaamde **SREP-besluit**) van 27 januari 2013 (waarover hieronder meer).
6. Alvorens nader in te gaan op onderwerpen waarover Stichting Beheer getuigen wenst te horen in het kader van de voorgenomen procedure tegen SNS REAAL, zal Stichting Beheer hieronder allereerst het verband met de Onteigening en de schadeloosstellingsprocedure bij de Ondernemingskamer nader toelichten.

II DE ONTEIGENING EN HET VERBAND MET DE ONDERNEMINGSKAMERPROCEDURE

7. Tot 1 februari 2013 was Stichting Beheer houdster van de volgende effecten:
 - a) 50.00000921% van de (gewone) aandelen in het kapitaal van SNS REAAL;

- b) zes aandelen B in het kapitaal van SNS REAAL, met een gestort kapitaal van EUR 600 miljoen (de **Aandelen B**); en
- c) een pakket zogenoemde Core Tier 1 of Capital Securities (**Stichting Securities**), eveneens uitgegeven door SNS REAAL (dit zijn obligaties met een aantal bijzondere kenmerken) ter waarde van EUR 435 miljoen.

(hierna tezamen de **Onteigende Effecten**).

8. Op 1 februari 2013 heeft de Minister van Financiën (de **Minister**) besloten tot de onteigening (de **Onteigening**) van bepaalde effecten uitgegeven door SNS REAAL en haar dochter SNS Bank N.V. en bepaalde andere vermogensbestanddelen. Stichting Beheer zal niet uitweiden over de Onteigening en verwijst naar de volgende algemeen verkrijgbaar gestelde bronnen:¹ (i) het onteigeningsbesluit van de Minister van Financiën van 1 februari 2013 (het **Onteigeningsbesluit**), en (ii) de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 25 februari 2013 naar aanleiding van tegen het Onteigeningsbesluit ingestelde beroepen.
9. Ingevolge artikel 6:8 Wft behoort de Onteigening gepaard te gaan met een volledige schadevergoeding ten laste van de Staat. Deze schadeloosstelling moet worden vastgesteld door de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam, op de voet van artikel 6:10 Wft. Stichting Beheer verwijst hiertoe naar de volgende bronnen, die eveneens algemeen verkrijgbaar zijn gesteld: (i) het aanbod van de Minister van Financiën van 4 maart 2013 aan belanghebbenden die door de Onteigening zijn getroffen, waaronder Stichting Beheer, om een schadeloosstelling te betalen van nihil (het **Aanbod**), en (ii) het verzoekschrift van 4 maart 2013 van de Minister gericht aan de Ondernemingskamer om de schadeloosstelling vast te stellen op nihil conform het Aanbod (het **Verzoekschrift**).
10. Tegen dit verzoek heeft Stichting Beheer zich – evenals een groot aantal andere gedupeerden – verweerd door middel van een op 3 april 2013 ingediend verzoekschrift (**Productie 1**) en een op 22 en 23 april 2013 verstrekte mondelinge toelichting (**Productie 2**).
11. In de schadevergoedingsprocedure is de stand van zaken dat de Ondernemingskamer bij beschikking van 11 juli 2013 een onderzoek door deskundigen heeft gelast (**Productie 3**). Dit onderzoek strekt tot het verkrijgen van een oordeel van deskundigen omtrent de werkelijke waarde in de zin van artikel 6:8 lid 2 Wft van hetgeen is onteigend.
12. De voorbereiding en uitvoering van dit deskundigenonderzoek zijn door de Ondernemingskamer voorlopig opgeschort in afwachting van het cassatieberoep dat de Minister heeft aangekondigd (verwezen wordt naar de brief van de Ondernemingskamer van 30 juli 2013, **Productie 4**) en bij verzoekschrift tot cassatie van 9 oktober 2013 heeft ingesteld (**Productie 5**). Het ziet er aldus naar uit dat de schadevergoedingsprocedure nog geruime tijd in beslag zal nemen.

¹ Onder andere: www.rijksoverheid.nl en www.rechtspraak.nl.

13. Stichting Beheer verwacht dat SNS REAAL zich tegen het onderhavige verzoek (onder meer) zal verweren met de stelling dat Stichting Beheer (eerst) de uitkomst van de Ondernemingskamerprocedure zou moeten afwachten om te bezien of Stichting Beheer daadwerkelijk schade zal hebben geleden. Stichting Beheer zal daarom reeds bij voorbaat ingaan op het verband tussen het onderhavige verzoek en de Ondernemingskamerprocedure.
14. Stichting Beheer wijst er allereerst op dat, op welke wijze de Ondernemingskamerprocedure (na afronding van de cassatie) ook zal verlopen en aflopen, dit verdere verloop niet meer kan afdoen aan de beperkingen die Stichting Beheer heeft ondervonden bij het indienen van haar verweer in de Ondernemingskamerprocedure (zie hierover ook pagina 7 en hoofdstuk IV van het verweerschrift van Stichting Beheer). Het daarbij door de Stichting Beheer geconstateerde gebrek aan informatie kan naar zijn aard niet meer worden goedge maakt, omdat er maar één gelegenheid is (geweest) om verweer te voeren.
15. Door de Ondernemingskamer is een onderzoek door deskundigen gelast. Als dit onderzoek zal plaatsvinden volgens de lijnen die de Ondernemingskamer heeft uitgezet (en waartegen de Minister overigens op vrijwel alle onderdelen cassatieberoep heeft ingesteld) laat dit onverlet de volgende omstandigheden:
 - (a) Stichting Beheer zal wegens gebrek aan informatie geen optimale inbreng kunnen leveren aan het deskundigenonderzoek en -rapport;
 - (b) Het onderzoek door deskundigen houdt geen waarborg in dat deskundigen alle relevante informatie zullen opvragen, nu de Ondernemingskamer blijkens randnummer 6.82 van de beschikking uitdrukkelijk openlaat de mogelijkheid dat deskundigen rapporteren zonder kennis te nemen van documenten waarvan (ook) Stichting Beheer heeft aangegeven dat deze relevant zijn;
 - (c) Als deskundigen informatie opvragen, is er geen enkele waarborg dat deze informatie zal worden verkregen. De door de Ondernemingskamer in randnummer 6.81 aangehaalde medewerkingsplicht van partijen, laat immers onverlet dat de Minister zich op het standpunt stelt blijkens hoofdstuk 9 van het verzoek tot cassatie (Productie 5, meer in het bijzonder in randnummer 9.4 en 9.21) dat de Minister in ieder geval niet gehouden kan worden informatie aan te leveren die niet in zijn eigen bezit is, doch zich bevindt bij SNS REAAL;
 - (d) Tijdverloop wegens het verzoek tot cassatie en de voorbereiding en uitvoering van het deskundigenonderzoek (als de daartoe strekkende oordelen van de Ondernemingskamer in stand blijven), zal (kunnen) leiden tot het verdwijnen en vervagen van informatie en dat geldt in het bijzonder voor informatie die niet reeds schriftelijk is vastgelegd en veiliggesteld.
16. Stichting Beheer onderkent dat als SNS REAAL thans alsnog actief alle informatie die relevant zou kunnen zijn voor de schadeloosstelling beschikbaar zou stellen, Stichting Beheer mogelijk haar schade als gevolg van de hiervoor omschreven tekortkoming/schending van de (zorg)plicht door SNS REAAL zou kunnen beperken.

Echter, SNS REAAL is hiertoe niet bereid gebleken en van Stichting Beheer kan niet worden gevergd dat zij, mede gelet op de hiervoor aangeduide omstandigheden, lijdzaam de Ondernemingskamerprocedure (en eerst: de cassatie) afwacht alvorens het benodigde bewijs te verzamelen voor haar claim op SNS REAAL.

III DE VOORGESCHIEDENIS: DE BIJZONDERE VERHOUDING TUSSEN STICHTING BEHEER EN SNS REAAL

17. Ter inleiding van haar stellingname zal Stichting Beheer de voorgeschiedenis van de nauwe en bijzondere verbondenheid tussen Stichting Beheer en SNS REAAL, die (mede) de basis vormt voor de rechtsverhouding tussen Stichting Beheer en SNS REAAL, kort toelichten.
18. Stichting Beheer is opgericht op 12 december 1988 bij gelegenheid van een fusie tussen twee regionale spaarbanken, om de aandelen in de nieuwe houdstermaatschappij te gaan houden. De doelstelling van Stichting Beheer hield in, enerzijds, het deelnemen in het kapitaal van de houdster van de gefuseerde spaarbanken (later: SNS Groep N.V.) om zo het sparen te bevorderen en anderzijds het doen van uitkeringen met een ideële of sociale strekking. Nadien is de groep waarmee Stichting Beheer via de doelstelling is verbonden door fusies uitgebreid (in welk kader in 1990 SNS Bank N.V. is gevormd, terwijl in 1994 de verzekeringsactiviteiten van het 'Nederlands Onderwijzers Genootschap' zijn toegevoegd aan de SNS groep).
19. In 1997 heeft een fusie plaatsgevonden tussen SNS Groep N.V. en Reaal Groep N.V. Reaal Groep N.V. bestond uit een aantal banken en verzekeraars met wortels in de vakbeweging, die zich onder andere vertaalden in een 51% belang van de Federatie Nederlandse Vakbeweging in Reaal Groep N.V. Bij gelegenheid van deze fusie is de SNS REAAL groep gevormd en heeft Stichting Beheer haar huidige naam gekregen. Tevens is toen in de statuten van de Stichting verankerd het SNS REAAL Fonds, als het kanaal via welke de uitkeringen met een ideële of sociale strekking zullen plaatsvinden.
20. In 2006 heeft de beursgang plaatsgevonden van SNS REAAL. Hierbij is de rol van Stichting Beheer, die tot de beursgang de enige aandeelhouder was van SNS REAAL, veranderd. De beursgang hield in dat nieuwe aandelen zijn uitgegeven door SNS REAAL aan het beleggend publiek, terwijl voorts een deel van de door Stichting Beheer gehouden aandelen werd aangeboden aan en herplaatst bij het beleggend publiek. Als gevolg hiervan heeft Stichting Beheer de beschikking verkregen over een substantieel vrij te beheren vermogen.
21. Het vermogen van Stichting Beheer, voor zover (tot de Onteigening:) niet belegd in aandelen of andere door SNS REAAL uitgegeven instrumenten, werd en wordt door Stichting Beheer aangewend voor (andere) beleggingen en donaties aan het SNS

REAAL Fonds.²

22. Onmiddellijk na de beursgang hield Stichting Beheer een belang van 65,5% in SNS REAAL. Nadien heeft dit belang gevarieerd door de oorzaken die hieronder zullen worden toegelicht, maar Stichting Beheer heeft vanaf de beursgang in 2006 tot de Onteigening in ieder geval steeds een meerderheidsbelang in SNS REAAL behouden.
23. Tot en met het moment van de Onteigening heeft Stichting Beheer (mede) als doel gehad het behartigen van de belangen van SNS REAAL en van de met SNS REAAL in een groep verbonden vennootschappen en daarmee samenhangende ondernemingen. In het verlengde van deze doelstelling hield artikel 2.2. van de statuten in dat Stichting Beheer dit doel onder meer tracht te bereiken door het houden van aandelen en/of schuldtitels in SNS REAAL en/of door anderszins te participeren in de financiering van SNS REAAL, haar activiteiten en de groepsvennootschappen van SNS REAAL.
24. Na de beursgang in 2006 heeft Stichting Beheer overeenkomstig deze doelstelling de bedrijfsvoering van SNS REAAL in het algemeen en de kapitaalspositie van SNS REAAL in het bijzonder, op verschillende manieren en bij diverse gelegenheden ondersteund, onder andere door nieuw kapitaal te verstrekken aan SNS REAAL:
 - (a) In 2007 heeft Stichting Beheer de aankoop door SNS REAAL van AXA Nederland ondersteund en mogelijk gemaakt. Hierbij is door Stichting Beheer een garantie afgegeven voor het slagen van de emissie van nieuwe aandelen die SNS REAAL heeft gedaan om de aankoopprijs te kunnen betalen. Voorts heeft Stichting Beheer op verzoek van SNS REAAL een aantal van de door haarzelf gehouden aandelen SNS REAAL verkocht. Hierdoor liep het belang van Stichting Beheer in SNS REAAL terug tot 54,3%.
 - (b) Begin 2008 heeft Stichting Beheer op verzoek van SNS REAAL EUR 600 miljoen nieuw kapitaal verstrekt om de aankoop door SNS REAAL van Zwitserleven mogelijk te maken, door zes Aandelen B te kopen voor een koopprijs van EUR 100 miljoen per stuk. De achtergrond van de uitgifte van de aandelen B in plaats van een uitgifte van gewone aandelen hield verband met een door SNS REAAL onwenselijk geachte verwatering van het belang van het belegend publiek als een groot pakket gewone aandelen zou worden geplaatst bij Stichting Beheer als meerderheidsaandeelhouder. Bij de beursgang was juist aangekondigd dat Stichting Beheer haar belang mogelijk zou verminderen en dat niet werd uitgesloten dat Stichting Beheer haar positie als meerderheidsaandeelhouder niet zou handhaven. Bovendien was de inschatting van SNS REAAL dat een uitgifte van gewone aandelen (aan andere partijen dan Stichting Beheer) weinig kans van slagen zou hebben. Vermeerderen van het belang van Stichting Beheer door middel van een uitgifte

² SNS REAAL Fonds ondersteunt initiatieven op het gebied van kunst en cultuur en sinds 2011 is daar de pijler 'Jongeren & Maatschappij' aan toegevoegd. De focus van SNS REAAL Fonds ligt op culturele initiatieven en daarnaast kiest SNS REAAL Fonds voor het financieren van projecten die de maatschappelijke kansen van jongeren verbeteren. SNS REAAL Fonds stimuleert activiteiten en projecten op het gebied van educatie en kennisontwikkeling. SNS REAAL Fonds is een landelijk opererend fonds dat projecten steunt verspreid over heel Nederland.

van gewone aandelen was dan ook geen optie en vandaar de keuze voor de Aandelen B zonder uitbreiding van zeggenschap.

- (c) Eind 2008 heeft Stichting Beheer de Stichting Securities aangekocht voor een bedrag van EUR 500 miljoen. Deze aankoop vond plaats op verzoek van SNS REAAL, parallel aan een aankoop door de Staat van hetzelfde type instrumenten (de **Staat Securities**) voor een bedrag van EUR 750 miljoen. Achtergrond van het verzoek van SNS REAAL was dat met name de verzekeringstak van SNS REAAL als gevolg van de kredietcrisis in zwaar weer verkeerde en overheidssteun nodig had. De Staat was naar zeggen van SNS REAAL alleen bereid om staatsteun te verlenen in de vorm van de aankoop van obligaties met kapitaalkenmerken, als Stichting Beheer ook een pakket vergelijkbare instrumenten zou aankopen. In 2009 heeft een gedeeltelijke terugkoop plaatsgevonden van deze instrumenten door SNS REAAL (EUR 185 miljoen van de Staat en EUR 65 miljoen van Stichting Beheer), op voorwaarde van een commitment door SNS REAAL afgegeven aan Stichting Beheer om nog eens een pakket van EUR 58 miljoen in drie jaarlijkse termijnen van EUR 19 miljoen terug te kopen.³ Als gevolg van de terugkoop hield de Stichting per 1 februari 2013 nog een belang van EUR 435 miljoen aan Stichting Securities.
- (d) In 2009 heeft nog een (laatste) uitgifte plaatsgevonden van gewone aandelen, waarbij de opbrengst strekte ter financiering van de terugkoop door SNS REAAL van de Staat Securities en de Stichting Securities. Stichting Beheer heeft op deze emissie ingeschreven om haar positie als meerderheidsaandeelhouder te behouden. Nadien en tot de Onteigening bedroeg het belang van Stichting Beheer van de gewone aandelen het hiervoor (in randnummer 7) aangeduide percentage van ruim 50%.
25. Over de aanloop naar de Onteigening en de rollen van Stichting Beheer en SNS REAAL hierin, kan het volgende worden opgemerkt.
26. Zoals algemeen bekend mag worden verondersteld, heeft SNS REAAL, wegens marktomstandigheden en (voorts) onder andere vanwege problemen bij SNS Property Finance B.V., een dochter van SNS Bank N.V., op haar beurt een dochter van SNS REAAL, vanaf 2011 te maken gehad met een (dreigende) verslechtering van haar kapitaalpositie. Vanaf (eind) 2011 is Stichting Beheer betrokken geweest bij plannen om de kapitaalpositie van SNS REAAL te versterken.
27. De betrokkenheid van Stichting Beheer in het overleg was tweeledig. Allereerst gold dat voor diverse scenario's (zoals voor het doen van een emissie) toestemming/medewerking van Stichting Beheer vereist was als meerderheidsaandeelhouder. Voorts zou in vrijwel ieder denkbaar scenario een herstructurering moeten plaatsvinden van de kapitaalpositie waarin Stichting Beheer een zeer belangrijke factor was, niet alleen via de gewone aandelen, maar ook via de

³ Achtergrond hiervan is gelegen in het feit dat Stichting Beheer recht had op een pro rata aflossing van EUR 123 miljoen, maar op verzoek van SNS REAAL die méér wilde aflossen op de Staat Securities, onder voorwaarden akkoord is gegaan met een lagere aflossing van EUR 65 miljoen en een uitgestelde aflossing van EUR 58 miljoen. Als deze uitgestelde aflossing zou hebben plaatsgevonden (hetgeen niet het geval is), zou de aflossing aan de Staat en Stichting Beheer hebben plaatsgevonden overeenkomstig de afgesproken evenredigheid.

Aandelen B en door middel van de positie als houder van Stichting Securities.

28. Stichting Beheer kon bij de versterking van de kapitaalpositie van SNS REAAL geen financiële rol van betekenis (meer) vervullen. De cashpositie van Stichting Beheer was namelijk door de aankopen van de Aandelen B (EUR 600 miljoen) en de Stichting Securities (EUR 500 miljoen) sterk teruggelopen zodat een enigszins omvangrijke kapitaalsteun van Stichting Beheer niet meer te verwachten viel.
29. In de loop van 2012 zijn de plannen om de kapitaalpositie te versterken omgeslagen in reddingsscenario's. De door DNB noodzakelijk geachte afboekingen op de vastgoedportefeuille van SNS Property Finance B.V. hebben een grote rol gespeeld bij de omvang van het kapitaaltekort waar vanuit werd gegaan. De diepte van het kapitaaltekort die voor de toezichthouder uitgangspunt is geweest, heeft ertoe geleid dat diverse scenario's die zijn overwogen, in de ogen van DNB niet (tijdig) haalbaar zijn gebleken, met de Onteigening per 1 februari 2013 tot gevolg.
30. Een echt inhoudelijke rol heeft Stichting Beheer in deze periode, in verhouding tot SNS REAAL, DNB en/of de Minister, niet gespeeld. Wel is Stichting Beheer betrokken geweest bij overleg met SNS REAAL en DNB omtrent aflossing van een eerste tranche participatiecertificaten van SNS REAAL. Het betreft hier een achtergesteld instrument dat met name geplaatst is geweest bij particuliere beleggers. Aflossing kon alleen plaatsvinden na een verkregen verklaring van geen bezwaar van DNB. Dat Stichting Beheer bij dit overleg met DNB betrokken is geweest, onderstreept de bijzondere positie die Stichting Beheer heeft (gehad) ten opzichte van SNS REAAL.
31. Stichting Beheer zal hieronder nader toelichten op welke punten en waarom zij door middel van een voorlopig getuigenverhoor bewijs wenst te verzamelen. Het gaat meer in het bijzonder om:
 - (a) De toezegging van SNS REAAL om Stichting Beheer met inlichtingen en informatie te ondersteunen, de verplichting van SNS REAAL uit hoofde van voornoemde toezegging en uit hoofde van de zorgplicht van SNS REAAL jegens Stichting Beheer in het bijzonder en jegens haar (onteigende) aandeelhouders waaronder Stichting Beheer meer in het algemeen en de schending van deze verplichtingen door SNS REAAL; en
 - (b) De verplichting van SNS REAAL om Stichting Beheer ook overigens de vereiste steun en medewerking te bieden bij het realiseren van een optimale schadevergoeding in verband met de Onteigening en de schending van SNS REAAL daarvan, in het bijzonder door het intrekken van het bezwaar tegen het SREP-besluit van DNB.

VI DE VERPLICHTINGEN VAN SNS REAAL JEGENS STICHTING BEHEER

VI.1 Inleiding, de basis voor de zorgplicht van SNS REAAL jegens Stichting Beheer

32. Zoals hiervoor is toegelicht heeft Stichting Beheer zich op bijzondere wijze ingespannen om SNS REAAL en de door haar gevoerde onderneming, op haar verzoek, te ondersteunen met omvangrijke kapitaalinjecties. De aankoop van de

Aandelen B, van de Stichting Securities en ook de medewerking aan de extra aflossing van de Staat Securities, evenals de medewerking aan de reorganisatie- en reddingsplannen van SNS REAAL, zijn hiervan sprekende voorbeelden.

33. Stichting Beheer stelt zich op het standpunt dat de overeenkomsten die hieraan ten grondslag liggen op grond van de (aanvullende) eisen van de redelijkheid en billijkheid van artikel 6:248 lid 1 BW *tevens* inhouden dat SNS REAAL verplicht is om zich naar vermogen in te spannen om Stichting Beheer te voorzien van informatie om een optimale schadeloosstelling te kunnen verkrijgen in de Onteigening. De onderliggende overeenkomsten zijn meer in het bijzonder:
- a) de Deed of issue of shares B in the capital of SNS REAAL N.V. van 28 april 2008 (de **Akte van Uitgifte**), **Productie 6**;
 - b) de *Terms and Conditions of the Stichting Securities (T&C Stichting Securities)*, Schedule 1 bij de hierna te noemen Placement Agreement;
 - c) de *Deed of Issue and Placement* van 11 december 2008, Schedule 2 bij de hierna te noemen Placement Agreement;
 - d) de *Placement Agreement* tussen Stichting Beheer en SNS REAAL van 11 december 2008, **Productie 7**; en
 - e) de *Repurchase and Amendment Agreement* tussen Stichting Beheer en SNS REAAL van november 2009, **Productie 8**.
34. De aard van deze overeenkomsten, de belangen van SNS REAAL en Stichting Beheer, alsmede de bijzondere omstandigheden van het geval, zoals toegelicht in hoofdstuk III, spelen hierbij een rol. Meer in het bijzonder geldt hierbij dat Stichting Beheer zeer substantiële kapitaalinjecties heeft gedaan in SNS REAAL op basis van het voor SNS REAAL kenbare vertrouwen dat SNS REAAL zich de belangen van Stichting Beheer zou aantrekken, ook in een toen niet concreet voorzien geval dat een onteigening zou plaatsvinden. Het vertrouwen van Stichting Beheer in dit kader werd onder meer gerechtvaardigd door de in het verleden ontstane bestendige praktijk van zeer regelmatig overleg tussen het bestuur van Stichting Beheer en de raad van bestuur van SNS REAAL. In de jaren voorafgaand aan de Onteigening werd Stichting Beheer door SNS REAAL regelmatig voorzien van relevante informatie omtrent ontwikkelingen bij SNS REAAL, hetgeen ook paste bij het profiel van Stichting Beheer als bijzondere meerderheidsaandeelhouder en contractspartij van SNS REAAL en de historische band tussen Stichting Beheer en SNS REAAL.
35. Naast deze aanvullende werking van de redelijkheid en billijkheid op grond van artikel 6:248 lid 1 BW en de (contractuele)zorgplicht van SNS REAAL in dit kader, wijst Stichting Beheer op het bepaalde in artikel 2:8 BW.
36. Op grond van artikel 2:8 BW dienen de vennootschap en degenen die krachtens de wet en de statuten bij haar organisatie betrokken zijn, zich als zodanig jegens elkander te gedragen naar hetgeen door de redelijkheid en billijkheid wordt gevorderd. Op grond van artikel 2:8 BW wordt de vennootschap geacht een zorgplicht te hebben

jegens haar aandeelhouders in het algemeen en – onder omstandigheden – ook jegens specifieke meerderheids- of minderheidsaandeelhouders.⁴

37. De Onteigening heeft meegebracht dat de aandeelhouders van SNS REAAL, zoals Stichting Beheer, niet langer hebben te gelden als aandeelhouders van SNS REAAL. Dit doet echter niet af aan het feit dat genoemde, onteigende, aandeelhouders nog altijd bij de vennootschap zijn betrokken, bijvoorbeeld via de schadevergoedingsprocedure bij de Ondernemingskamer, en dat SNS REAAL zich derhalve op grond van artikel 2:8 BW de belangen van haar voormalig aandeelhouders dient (blijven) aan te trekken.

38. Uit jurisprudentie blijkt immers dat de reikwijdte van artikel 2:8 BW zeer verstrekkend is. In het verleden is door de Ondernemingskamer bijvoorbeeld aangenomen dat de verplichting van artikel 2:8 BW, onder omstandigheden, ook rust op (rechts)personen die op dat moment (nog) niet bij de vennootschap zijn betrokken. Zo overwoog de Ondernemingskamer in de *PCM*-zaak dat:

"[...] mede gelet op hetgeen ingevolge art. 2:8 BW naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid wordt gevorderd, voor de private equity partij die zich aandient als toekomstig aandeelhouder in een vennootschap op een wijze als de onderhavige, heeft te gelden, dat zij in haar handelen dat verband houdt met het verkrijgen van een belang als het onderhavige in de doelvennootschap, niet alleen haar eigen belangen maar ook de [...] onderscheiden vennootschappelijke belangen dient te betrekken. [onderstreping, advocaat]"⁵

39. Indien een nog niet bij de organisatie van de vennootschap betrokken aandeelhouder zich op grond van de redelijkheid en billijkheid de belangen van de vennootschap (en andere betrokkenen) dient aan te trekken, mag deze aandeelhouder ook, omgekeerd, van de vennootschap verlangen dat zij zich jegens hem gedraagt conform artikel 2:8 BW. Het voorgaande dient vanzelfsprekend niet alleen te gelden voor een toekomstige aandeelhouder maar ook voor een onteigende, voormalig, aandeelhouder. Voor zover deze zorgplicht niet direct gebaseerd zou kunnen worden op artikel 2:8 BW, dient deze zorgplicht in ieder geval te worden aangenomen op grond van een analoge toepassing daarvan (en de rechtspraak in dat verband), althans op grond van de redelijkheid en billijkheid in het algemeen. Immers:

"Men bedenke overigens dat art. 8 de rechtspersonenrechtelijke neerslag van de redelijkheid en billijkheid vormt; een redelijkheid en billijkheid die in beginsel alle vermogensrechtelijke rechtsverhoudingen beheerst, ja ook daarbuiten steeds meer een prominente rol speelt [...]. Dat betekent dat een interpretatie van art. 8 die leidt tot een beperkte kring van institutioneel betrokkenen niet zonder meer betekent dat relaties met buiten die kring vallende personen of gremia niet zouden worden beheerst door de objectieve goede trouw."⁶

⁴ HR 1 maart 2002, *NJ 2002/ 296*.

⁵ OK 27 mei 2010, *RO 2010/48*, r.o. 3.13. Zie ook OK 27 mei 1999, *NJ 1999/121* (Gucci), r.o. 3.6 en OK 16 juni 2010, *RO 2010/68* (Casca), r.o. 3.23.

⁶ Groene Serie Rechtspersonen, art. 2:8, aant. 6. Vergelijk onder het oude recht Hof Amsterdam 26 november 1987, *NJ 1989*, 271 m.nt. J.M.M. Maeijer (*IKON*).

VI.2 *Toepassing I: Recht op informatie bij de Ondernemingskamerprocedure*

40. De hiervoor omschreven zorgplicht van SNS REAAL ten opzichte van Stichting Beheer brengt onder meer mee de verplichting van SNS REAAL om Stichting Beheer te voorzien van alle informatie waarover SNS REAAL beschikt(e) en die Stichting Beheer had kunnen benutten om optimaal verweer te voeren in de Ondernemingskamerprocedure.
41. Bovendien geldt dat door SNS REAAL vlak voor de Onteigening is toegezegd dat Stichting Beheer zou kunnen beschikken over deze informatie. Deze toezegging is gedaan door de advocaat van SNS REAAL in een telefoongesprek met onder andere de vicevoorzitter van het bestuur van Stichting Beheer naar aanleiding van een verzoek van Stichting Beheer om haar bij overeenkomst het recht van enquête toe te kennen. Verwezen wordt naar de brief van 25 januari 2013 van de Stichting Beheer aan SNS REAAL (**Productie 9**), en het antwoord van SNS REAAL van 28 januari 2013 aan de Stichting Beheer (**Productie 10**). Deze toezegging wordt aangehaald in de nadien verzonden brief van 26 maart 2013 (**Productie 11**).
42. Ondanks aanmaningen en sommaties is SNS REAAL haar toezegging/verplichting jegens Stichting Beheer niet nagekomen. Verwezen wordt naar de al genoemde brief van 26 maart 2013 (Productie 11) en de afwijzende reactie op dit verzoek van SNS REAAL van 27 maart 2013 (**Productie 12**).
43. Het specifieke bezwaar dat door SNS REAAL wordt gevoerd in de brief van 27 maart 2013 (namelijk: dat er geen ruimte zou zijn om Stichting Beheer andere of meer informatie beschikbaar te stellen dan informatie die voor de overige onteigende partijen beschikbaar zou zijn) heeft Stichting Beheer weerlegd in haar brief van 29 maart 2013 (**Productie 13**). Stichting Beheer heeft hier aangegeven dat Stichting Beheer niet meer of andere informatie wenst dan ook aan andere onteigende partijen beschikbaar gesteld zal kunnen worden. Anders gezegd: Stichting Beheer heeft voor zichzelf (ten opzichte van de andere onteigende partijen) geen voorkeurspositie beoogd te verkrijgen, maar heeft zich wel vanwege haar bijzondere positie en de relatie tot SNS REAAL de aangewezen partij geacht om voor zichzelf (maar feitelijk bij wijze van zaakwaarneming ook ten bate van alle onteigende partijen) het recht op informatie ten opzichte van SNS REAAL af te dwingen.
44. Ook de brief van 29 maart 2013 (Productie 13) heeft SNS REAAL niet op andere gedachten gebracht. SNS REAAL heeft volhard in haar weigering informatie te verstrekken, zoals ook volgt uit de brief van SNS REAAL van 24 april 2013 (**Productie 14**).
45. Gevolg hiervan is dat Stichting Beheer op 3 april 2013 in de Ondernemingskamerprocedure een verweerschrift heeft moeten indienen (nader uitstel heeft de Ondernemingskamer, ondanks een uitdrukkelijk verzoek daartoe, niet willen verlenen, verwezen wordt naar de brieven van 12 en 18 maart 2013 (**Productie 15 en 16**)), zonder te kunnen beschikken over informatie die in het bezit is van SNS REAAL waarmee Stichting Beheer een beter verweer had kunnen voeren tegen het verzoek van de Minister om de schadeloosstelling vast te stellen op nihil dan zij nu

heeft kunnen doen.

46. Dat laat uiteraard onverlet dat Stichting Beheer een zo goed mogelijk verweer heeft gevoerd. Verwezen wordt naar het al eerder genoemde verweerschrift van 3 april 2013 en de pleitnotities (Productie 1 en 2). Het gebrek aan informatie en de achterstand ten opzichte van de informatiepositie van de Minister is echter in het Verweerschrift uitdrukkelijk benoemd. Verwezen wordt naar pagina 7 van het Verweerschrift en voorts naar hoofdstuk IV.
47. De conclusie is dan ook dat Stichting Beheer schade heeft geleden door de opstelling van SNS REAAL, en het tekort schieten door SNS REAAL in haar verplichting om Stichting Beheer tijdig vòòr het indienen van verweer bij de Ondernemingskamer van alle informatie te voorzien.
48. Stichting Beheer is voornemens om een verklaring voor recht te vragen dat SNS REAAL wegens het bestaan van deze verplichting en het verzaken daarvan jegens haar schadeplichtig heeft gehandeld. Het is de inschatting van Stichting Beheer dat zij in een aan te spannen procedure de bewijslast zal krijgen krijgt van onder meer de volgende feiten en omstandigheden:
 - (a) dat SNS REAAL, mede gelet op de tussen SNS REAAL en Stichting Beheer in het verleden ontstane bestendige praktijk van het regelmatig uitwisselen van informatie en de toezegging namens SNS REAAL aan Stichting Beheer om informatie te verstrekken, een verplichting had ten opzichte van Stichting Beheer om Stichting Beheer te voorzien van informatie;
 - (b) dat SNS REAAL beschikte over informatie die relevant zou/had kunnen zijn in het kader van het voeren van verweer tegen het Verzoekschrift;
 - (c) dat Stichting Beheer schade heeft geleden als gevolg van het niet kunnen beschikken over deze informatie.
49. Ten aanzien van de informatie die relevant zou/had kunnen zijn in het kader van het voeren van verweer tegen het Verzoekschrift, zodat de Stichting Beheer schade heeft geleden als gevolg van het niet (tijdig) kunnen beschikken over deze informatie, ter verdere toelichting nog het volgende.
50. Mede uit hoofde van de eerdere kapitaalondersteuning in 2007, 2008 en 2009 en voorts wegens haar (zijdellingse) betrokkenheid vanaf eind 2011 bij de pogingen om SNS REAAL “te redden”, weet Stichting Beheer dat SNS REAAL beschikt over informatie die relevant is of kan zijn voor de waardebepaling van de Onteigende Effecten en daarmee voor het verweer dat moest worden gevoerd in de schadevergoedingsprocedure bij de Ondernemingskamer. Meer in het bijzonder denkt de Stichting Beheer dan aan de waardebepaling van SNS REAAL als geheel en de relevante onderdelen daarvan.
51. Stichting Beheer zal hieronder een aantal concrete uitwerkingen geven van onderwerpen waarvan aangenomen kan of moet worden dat SNS REAAL ter zake per 1 februari 2013 beschikte over informatie die Stichting Beheer had kunnen helpen bij

het voeren van verweer tegen het Aanbod en het Verzoekschrift. Daar waar Stichting Beheer hieronder refereert aan schriftelijke stukken die voor haar relevante informatie bevatten (rapporten, correspondentie, opdrachten en waarderingen), wenst Stichting Beheer door het horen van getuigen een beeld te krijgen van de informatie die genoemde stukken bevatten.

52. Allereerst kan worden gewezen op de waarderingen door Ernst & Young (**E&Y**) en Cushman & Wakefield (**C&W**) van de vastgoedprojecten en vastgoedleningen van SNS Property Finance B.V. In het bijzonder de rapporten van C&W hebben een grote rol gespeeld bij de Onteigening, zowel in de aanloop naar de Onteigening als voor het Onteigeningsbesluit zelf (omdat het aangekondigde ingrijpen van DNB met name of zelfs uitsluitend op deze rapporten gebaseerd is geweest en het Onteigeningsbesluit op zijn beurt zwaar leunt op het oordeel van DNB dat ingrijpen onafwendbaar was, daarover hieronder meer), en voor het Aanbod.
53. SNS REAAL beschikt logischerwijs over het E&Y rapport dat in haar opdracht is gemaakt en moet voorts beschikken over de C&W rapporten, nu gebleken is dat SNS REAAL (onder andere in het kader van het SREP-besluit waarover hieronder meer) inhoudelijke bezwaren heeft geuit bij de Minister en/of DNB tegen het gebruik van de C&W rapporten als basis voor de vaststelling van het kapitaaltekort. SNS REAAL draagt derhalve kennis van deze rapportages, en van de uitgangspunten en uitkomsten van deze onderzoeken.
54. Niet alleen de rapporten, maar ook de opdrachtbrieven aan E&Y, respectievelijk C&W, zijn van groot belang. Daaruit kan immers, naar moet worden aangenomen, worden opgemaakt met welk doel en op basis van welke aannames de rapporten zijn opgesteld. Stichting Beheer verwacht dat ook op dit punt SNS REAAL over informatie beschikt, in ieder geval ten aanzien van de opdracht aan E&Y. Ook is van belang of bijvoorbeeld DNB betrokken is geweest bij de opdrachtverlening aan E&Y. Dit zou immers een rol kunnen spelen bij de vraag welke waardering een rol zou moeten spelen in het kader van het SREP-besluit.
55. Daarnaast kan worden gewezen op het feit dat SNS REAAL werd bijgestaan door Goldman Sachs en JP Morgan. Deze investment bankers hebben SNS REAAL geadviseerd in het kader van de reorganisatieplannen die in 2011, 2012 en de eerste maand van 2013 werden uitgewerkt en onderzocht. In ieder geval de mandaatsbrieven aan deze investment bankers zullen in het bezit zijn van SNS REAAL alsmede presentaties omtrent de haalbaarheid van diverse scenario's. Verwacht mag worden dat hieruit informatie kan worden afgeleid omtrent de waarde van SNS REAAL en/of onderdelen daarvan.
56. Dit zal in het bijzonder ook gelden voor de diverse scenario's die zijn onderzocht voor een oplossing waarbij onder andere private equity partij CVC betrokken is geweest. Stichting Beheer is zijdelings bij deze discussies betrokken geweest en is uit hoofde van haar betrokkenheid bekend met het volgende. In het kader van de onderhandelingen zijn meerdere scenario's de revue gepasseerd, waarbij de waardering en het toekomstperspectief van SNS REAAL een cruciale rol speelden. In dit kader heeft SNS REAAL zelf, en ook de investment bank Goldman Sachs in

opdracht van SNS REAAL onderzoek gedaan naar de waarde van SNS REAAL in verschillende scenario's. Voorts zijn door CVC en haar adviseurs diverse scenario's onderzocht en ontwikkeld waarbij waarderingen zullen zijn gemaakt van diverse bedrijfsonderdelen van SNS REAAL. De uitkomst van deze onderzoeken, waarvan SNS REAAL kennis draagt, is wezenlijke informatie in het kader van de waardering van SNS REAAL op de datum van de Onteigening en daarmee voor de waardering van de Onteigende Effecten.

57. Meer in het bijzonder kan worden opgemerkt dat ASR Verzekeringen (de aandelen in ASR Verzekeringen worden – sinds de nationalisatie van Fortis – gehouden door de Staat) mogelijk betrokken zou raken als onderdeel van de transactie. Dit is een belangrijke indicatie voor het feit dat toen diepgaand de waarden van SNS REAAL en ASR zullen zijn geanalyseerd om te kunnen komen tot een bepaling van de waardeverhouding tussen deze twee ondernemingen. Deze indicatie wordt bevestigd door het feit dat er in dit verband sprake van is geweest dat ASR Verzekeringen voorafgaand aan een fusie met SNS REAAL een bijzonder dividend aan de Staat zou uitkeren. Kennelijk is er dus inderdaad onderzoek gedaan naar de waardeverhoudingen van deze ondernemingen (en vloeide uit dit onderzoek de uitkomst voort dat een dividend uitkering aan de Staat nodig was om een bepaalde gewenste waardeverhouding te bereiken).
58. Een ander belangrijk voorbeeld in dit kader betreft het zogenoemde SREP-besluit van DNB van 27 januari 2013, dat hieronder afzonderlijk zal worden behandeld.
59. Hiervoor is een aantal voorbeelden genoemd van omstandigheden/feiten die bekend zijn bij SNS REAAL (naar moet worden aangenomen) en die voor Stichting Beheer een beter zicht hadden kunnen werpen op de waarde van SNS REAAL per 1 februari 2013. Het niet verstrekken van deze informatie door SNS REAAL heeft dan ook betekend dat Stichting Beheer een minder goed verweer heeft kunnen voeren bij de Ondernemingskamer dan anders mogelijk was geweest. Hierdoor heeft Stichting Beheer schade geleden waarvoor zij SNS REAAL aansprakelijk houdt.
60. Van de zijde van SNS REAAL waren de raad van bestuur en een aantal andere personen nauw betrokken bij de gang van zaken voorafgaand aan de Onteigening. Dat geldt ook voor personen verbonden aan DNB en het Ministerie van Financiën. Stichting Beheer wil over de hierboven geschetste feiten en omstandigheden die plaatsvonden in de aanloop naar de Onteigening ieder geval de volgende personen als getuigen horen:
 - (i) de heer R.R. Latenstein van Voorst (voorzitter van de raad van bestuur van SNS REAAL in de aanloop naar de Onteigening);
 - (ii) de heer F. Lamp (lid van de raad van bestuur van SNS REAAL in de aanloop naar de Onteigening);
 - (iii) de heer R. Zwartendijk (voorzitter van de raad van commissarissen van SNS REAAL in de aanloop naar de Onteigening);
 - (iv) de heer B. de Ruijter (directeur Corporate Strategy van SNS REAAL in de

aanloop naar de Onteigening en veelvuldig gesprekspartner van Stichting Beheer).

- (v) de heer J. Sijbrands (lid van de directie van DNB, nauw betrokken in de fase voorafgaand aan de Onteigening);
- (vi) de heer W. Raab (directeur Financieringen bij het Ministerie van Financiën en nauw betrokken in de fase voorafgaand aan de Onteigening);
- (vii) mevrouw P. Hofsté (tot eind 2012 werkzaam bij DNB en nauw betrokken bij het toezicht op SNS REAAL).

VI.3 *Toepassing II: het SREP-besluit en de intrekking van het bezwaar tegen het SREP-besluit*

61. In de procedure bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State waar het Onteigeningsbesluit is getoetst, en voorts in het kader van de schadevergoedingsprocedure bij de Ondernemingskamer, is gebleken dat het besluit van de Minister van Financiën om te komen tot de Onteigening, vanwege de beweerdelijk uitzichtloze situatie waarin SNS REAAL verkeerde, in zeer belangrijke mate is gebaseerd geweest op het oordeel van DNB dat er bij SNS Bank N.V. sprake was van een acuut kapitaaltekort van circa EUR 1.9 miljard, zoals dat is opgenomen in het al genoemde SREP-besluit (**Productie 17**). Het oordeel van DNB dat van een dergelijk kapitaaltekort sprake zou zijn, is op zijn beurt gebaseerd (in zeer belangrijke mate) op de al genoemde C&W rapporten. Deze rapporten houden, kort gezegd, in dat er een zeer substantiële afboeking diende plaats te vinden op de activa van SNS Property Finance B.V., een belangrijke dochter van SNS Bank N.V.
62. In het kader van de schadevergoedingsprocedure moet door de Ondernemingskamer de waarde van de onteigende vermogensbestanddelen worden vastgesteld per 1 februari 2013, de Onteigening weggedacht, maar wel rekening houdend met de feitelijke situatie waarin SNS REAAL per de onteigeningsdatum verkeerde. In dat kader is naar de overtuiging van Stichting Beheer wezenlijk of DNB met betrekking tot het SREP-besluit van de juiste stand van zaken is uitgegaan en/of er op de uitgangspunten van DNB waarop het SREP-besluit is gebaseerd iets valt af te dingen. Als immers (kort gezegd) de werkelijke feiten en omstandigheden rond SNS REAAL het SREP-besluit per 27 januari 2013 niet kunnen dragen, is het toekomstperspectief van SNS REAAL per 1 februari 2013 aanmerkelijk beter dan vooralsnog tot uitgangspunt is genomen (in ieder geval door DNB, de Minister van Financiën, en ook in het voorlopig oordeel van de Ondernemingskamer, zoals dat volgt uit de beschikking van 11 juli 2013, Productie 3). Voorts kan dan als uitgangspunt worden genomen, voor zover waardebepaling zou plaatsvinden op de beurswaarde, dat het bekend worden van het SREP-besluit geen negatieve impact op de beurswaarde zou hebben gehad (verwezen wordt naar randnummer 6.8 van de beschikking van de Ondernemingskamer, Productie 3).
63. Hoewel uit het voorgaande blijkt dat het SREP-besluit de basis vormt van de Onteigening, is het SREP-Besluit tot op heden nog niet getoetst. De Afdeling

Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in dit kader overwogen:

“Bevoegdheid van de Afdeling

5. Voor zover de appellanten, vermeld in de bijlage onder nr. 318, tevens beroep hebben ingesteld tegen het besluit van DNB van 27 januari 2013, waarbij DNB op grond van artikel 3.111a, tweede lid, van de Wft aan SNS Bank een maatregel heeft opgelegd, is de Afdeling niet bevoegd om van dat beroep kennis te nemen. Tegen dit besluit kan ingevolge artikel 7:1, gelezen in verbinding met artikel 8:1, van de Awb bij DNB bezwaar worden gemaakt. De Afdeling zal zich derhalve onbevoegd verklaren om van dit beroep kennis te nemen en het beroepschrift doorzenden naar DNB om door haar te worden behandeld als bezwaarschrift.”

64. Stichting Beheer is er mee bekend geraakt dat zowel SNS REAAL zelf als een groot aantal onteigende aandeelhouders van SNS REAAL bezwaar hadden aangetekend tegen het SREP-besluit. Uit het verslag van de mondelinge zienswijze van 24 januari 2013 bij het SREP-besluit (dit is een bijlage bij Productie 17) blijkt dat SNS REAAL een waslijst aan inhoudelijke bezwaren had tegen het SREP-besluit en het hanteren van het C&W rapport als basis. In het verslag staat onder meer:

“Menken herhaalt dat SNS bezwaar heeft tegen het rapport van C&W en daarmee tegen het hanteren van dit rapport als uitgangspunt bij de berekening van het kapitaaltekort van 1,9 mlrd. In het kader van de SREP zouden de bezwaren van SNS tegen het C&W rapport aan de orde moeten komen. De onderbouwing in het voorgenomen besluit C&W als uitgangspunt te nemen, is naar de mening van SNS ontoereikend. Het hanteren van C&W als uitgangspunt heeft bovendien majeure implicaties voor de gehele financiële sector. Hierop is ook ingegaan in de brieven aan Financiën die integraal onderdeel zijn van deze zienswijze. Lamp licht dit nader toe.”

En

“Menken geeft aan dat ook de berekening van het kapitaaltekort onjuist is. Lamp licht dit nader toe.”

En

“Volgens Menken kan bij de berekening van het kapitaaltekort niet zonder meer als uitgangspunt worden genomen dat PF wordt afgezonderd met een verlies van 2,4 mlrd. De verwijzing naar de EC in dit verband is volgens SNS onvoldoende onderbouwd.”

65. De bezwaren van SNS REAAL tegen het gebruik van het rapport van C&W als basis voor de afschrijvingen in verband met Property Finance blijken ook uit de brief van 13 januari 2013 van SNS REAAL aan de Minister (**Productie 18**), en zijn kennelijk nog nader uiteengezet in een tweede brief van 13 maart 2013 waarover Stichting Beheer niet beschikt.
66. Aan de bezwaren van SNS REAAL als geventileerd in het kader van de mondelinge

zienswijze is niet tegemoet gekomen. Op 12 augustus 2013 heeft DNB voorts beslist op het bezwaar van de onteigende aandeelhouders en achtergestelde obligatiehouders van SNS REAAL. DNB heeft geoordeeld dat de onteigende aandeelhouders van SNS REAAL niet zijn aan te merken als belanghebbenden in de zin van artikel 1:2 Awb en dat zij om die reden niet ontvankelijk zijn in hun bezwaar. Als **Productie 19** wordt de brief overgelegd van 12 augustus 2013 van DNB met de beslissing op het bezwaar.

67. Als deze beslissing op bezwaar in stand blijft, zal het SREP-besluit niet via onteigende partijen getoetst kunnen worden, simpelweg omdat deze partijen de bestuursrechtelijke kwalificatie als belanghebbenden zouden ontberen.
68. Daarmee is nóg belangrijker geworden dat in ieder geval de bezwaren van SNS REAAL tegen het SREP-besluit (uiteindelijk) door een rechter worden getoetst. Bovendien was en is SNS REAAL de meest aangewezen partij om de bezwaar- en beroepsprocedure te voeren nu aangenomen moet worden dat (alleen) binnen SNS REAAL kennis beschikbaar is omtrent de werkelijke stand van zaken rondom het SREP-besluit. Dit blijkt overigens ook al uit de bezwaren die SNS REAAL tegen het voorgenomen SREP-Besluit uitte bij de mondelinge toelichting van haar zienswijze op 24 januari 2013. Stichting Beheer was en is dan ook van mening dat SNS REAAL de aangewezen partij was om bezwaar tegen het SREP-besluit in te stellen en – in een voorkomend geval – in administratief beroep te gaan tegen een beslissing op bezwaar tegen het SREP-besluit.
69. Echter, uit de beslissing op bezwaar van de onteigende partijen van DNB (Productie 19) blijkt dat SNS REAAL zelf inmiddels haar bezwaar tegen het SREP-besluit bij brief van 22 juli 2013 heeft ingetrokken. Dit terwijl voor SNS REAAL voorzienbaar moet zijn geweest dat andere partijen zoals de ex-aandeelhouders (mogelijk – althans op grond van het oordeel van DNB) het vereiste bestuursrechtelijke belang ontberen om bezwaar te kunnen maken.
70. Nu SNS REAAL haar bezwaar heeft ingetrokken, is het de verwachting van Stichting Beheer dat het SREP-besluit in het geheel niet ter toetsing zal worden voorgelegd aan een rechter, hetgeen – in de optiek van Stichting Beheer – onaanvaardbaar is en potentieel zeer nadelig voor de partijen, zoals Stichting Beheer, die zijn onteigend.
71. De reden dat SNS REAAL haar bezwaar tegen het SREP-besluit heeft ingetrokken laat zich raden. Het heeft er alle schijn van dat SNS REAAL het belang van haar huidige aandeelhouder bij het ongetoetst laten van het SREP-besluit heeft laten prevaleren boven het belang van haar onteigende partijen waaronder Stichting Beheer.
72. Stichting Beheer stelt zich op het standpunt dat dit handelen van SNS REAAL in strijd met artikel 2:8 BW is, althans in strijd met de redelijkheid en billijkheid van artikel 6:248 lid 1 BW. Stichting Beheer is voornemens om de door haar dientengevolge geleden schade op SNS REAAL te verhalen en wenst in dit kader getuigen te horen.
73. Het is de inschatting van Stichting Beheer dat zij in een aan te spannen procedure de

bewijslast zal krijgen krijgt van onder meer de volgende feiten en omstandigheden:

- (a) dat Stichting Beheer schade heeft geleden als gevolg van het intrekken van het bezwaar tegen het SREP-besluit door SNS REAAL, hetgeen onder meer inhoudt dat SNS REAAL inhoudelijke en goede argumenten had kunnen aanvoeren tegen het SREP-besluit.
74. Stichting Beheer wil over deze feiten en omstandigheden in ieder geval de volgende personen horen die betrokken zijn geweest bij de inbreng van de zienswijze tegen het SREP-besluit en/of de intrekking van het bezwaar tegen het SREP-besluit:
- (i) de heer R.R. Latenstein van Voorst (voorzitter van de raad van bestuur van SNS REAAL in de aanloop naar de Onteigening);
 - (ii) de heer F. Lamp (lid van de raad van bestuur van SNS REAAL in de aanloop naar de Onteigening);
 - (iii) mevrouw A.M.M. Menken (directeur Juridische Zaken bij SNS REAAL en inhoudelijk betrokken aan de zijde van SNS REAAL bij het bezwaar tegen het SREP besluit).

VI BEVOEGDHEID

75. Artikel 11 van de Akte van Uitgifte van de Aandelen B wijst de bevoegde rechter in Amsterdam aan om te beslissen over geschillen met betrekking tot de Akte van Uitgifte. Ook de documentatie met betrekking tot de Stichting Securities bepaalt dat geschillen met betrekking tot de Stichting Securities dienen te worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in Amsterdam. Nu het verzoek (mede) gebaseerd is op de aanvullende werking van de redelijkheid en billijkheid in het kader van deze contracten, zal de rechter in Amsterdam bevoegd zijn van (een overwegend deel van) de vorderingen van Stichting Beheer, indien deze aanhangig worden gemaakt, kennis te nemen.
76. Conform het bepaalde in artikel 187 lid 1 Rv is de rechtbank Amsterdam derhalve bevoegd kennis te nemen van het onderhavige verzoek.

CONCLUSIES EN AFSLUITING

REDENEN WAAROM:

Stichting Beheer uw rechtbank eerbiedig verzoekt dag en uur te bepalen waarop de eerder genoemde getuigen kunnen worden gehoord en de beschikking uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, kosten rechtens.

Amsterdam, 11 november 2013

Advocaten

Deze zaak wordt behandeld door mrs. C.W.M. Lieverse en M.H.C. Sinninghe Damsté, Loyens & Loeff N.V., Fred Roeskestraat 100 te 1076 ED Amsterdam, tel: 020 578 5755, fax: 020 578 5824, e-mail: kitty.lieverse@loyensloeff.com